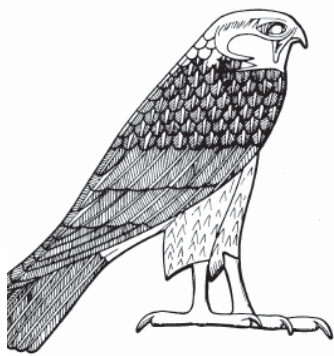

Sembolizm

Her el'e bir Sembolizmi karşı ağ oğm. (Feyille, Plea o , 1968:17),
e ek e ba a bi ka ale o ik esim ş a mo e izme e e ka a sembolik
e kle ok. Ale o ik a la mla a oğm a ol uğm ka a sim eci ol uğm
sö le emez. k oğm a ol uğm ka a uzak bi ağ ş m i e mez. B a klasik
e ek e e eğe bağı kalma ka s e kili i . Doğm a em e ş e me o la la
a la l . M s ' a a la m aki so l lama sembolizme b m sembolle ise i e o l f e
sm s . İ ş a so l lama e e eği o l az keş i e m s ⁽¹⁾. Aşağ a
M s a la a Ho s e A bis i sembolle i e ilmiş i .⁽²⁾

Şekil 13 Gök a s Ho s

Şekil 14 akal başl A bis

⁽¹⁾ Nil Ş (1999): *Modern Sanata Prehistorik ve Kabile Sanatının Etkisi*, T ak a U i e si esi sos al Bilimle E si s E i e: s.12

⁽²⁾ P ili e e Mo ebello (2003): *The Art of Ancient Egypt*, T e Me o oli a M s e m e A P es, Ne - Yo k, s.22

Sembolizm İslam şa a a a oğ ola ak isse ili , b e e i as i

asağ ibi se e a a ok Alla se a (izlilik) s a la il ili i . Sim ecilik

izcilik i .

*A k a a a imâ ol la o a a k o la bi sembolizm as as la Alla ,
celiği e Q emi le i e ma e eği isse ili . A k a f a e e ile sembolizmi
ekle i e a ş a a a as la . Alla , s a la , K a ' a - Ke im ' e a l a s e e e a
a isle e se mele e se le le beze miş ola k b ş a a a e alabili . B ş a a ekle i
a la a e a e ş i l i o b e l e e l . A c a k İ s l a m ş a a a k i e se le i b k b i k s m
imâ e ile izli bi sembolizm ol ş a . B a e e b i a a k i sembolizm ibi e ş i l i
se i e l e e o a a k a : . İ s l a m ş a a e se le i e k i L a l e m o f i b a s e i ğ i m i z b e i
a l a m l a a ş . B a s a IX . Y z l a l a k ' a S e m e a S a a ' a k i o m a i ş i l i ğ i e
k a l l a l m ş . D a a ş o a 1113 l a K a z i ' e k i C a m i ' e k a l l a l a l a l e m o f i O s m a l
ş a a a e z e l l i k l e X V . - X I X : z l l a a a ş a l . Ş i m i b a ş e b e b i i a a ş a l m :
A a a z ş a k a l l a l a e b c e e s a b a e a b i a k a m a e k a b l e e . " A l l a "
k e l i m e ş i i e ş k i l e e a f l e i o l a m 66 ' . " H i l a l " e " L a l e " s o z c k l e i i e e b c e
e s a b a e ğ e i 66 ' . B o l e c e i l a l e l a l e m o f l e i i l â a l ğ a i ş a e e e e s e l
s e m b o l l e o l a k o a a k a . İ s a b a l ' a k i R s e m P a ş a C a m i i ' e m i a e i a l e m i e k i
i l a l m o f i e C a m i i ' i i a l a s s l e e l a l e m o f l e i e k a a A l l a ' a l ğ
a l a a b s e m b o l i z m m ş a e e e i l i . A ş e k i l e b a i e m a i ' e i ğ i m i z o l a a
e i l a l e se le i e o l a e i i l e e k a l a a a l a a l e e e a m l o l a k
i l â a l ğ a l a a b m o f i i m o f l e i l e b i i l i s i o k a . O s m a l ' i e m a i '
m o f i e k a l l a l a o l a f i i l a l e se le i l e k e e e k a l a a " A l l a " a
s e m b o l i z e e e . A c a b a m o f e k i i l a l e se i i i 66 a k a m 3 i l e a c a 198 a k a m
e l e e i l i . İ s l a m a ş a 198 a k a m A l l a ' 99 ş a a i k i i l e a l m a s l a e l e e i l i ,
b a s e b e l e a b i e m i a . 6 a o l a ş a m o T (sem)104.06925 018 b i e

Mo e ş a la be abe 1892 e emli bi Sembolis le se isi a lm ş b
 se i e *Hayal Kırıklığına Uğrayanlar* ablos ş l m ş .⁽¹⁾ Sim ecilik Na alizme
 bi e ki ola ak Fa sa e Bel ika' a o a a km ş .⁽²⁾

“Wal e e e eşi i , a ca *Der Sturm* e iş i i sala s e v a v a
 a m ş esim, a m ş m zik, a m ş ş i sim ecilik e e eği i is ekle i i. B is ek,
 beli li bi e e s e ş a asal e ke ligi oğ la ş mak v a v a e ş e e i ok
 e ilme ş i e a o v a. U ş la a eği zo la a ş la ş ma a ş lama c sim eci
 ese iği emel oğ e ş i i ola ş v a o v a. B a ş lama c Ka i sk i i a o
 s ce le i e e ksek so v a ok ala a a m ş . Ka i sk ilk so v a es m i
 1910 a a ğ e sim eci o za la v a ş ma a ok mas la beli li bi ze e
 a ğ ile is e. Ka i sk , *Sanatta Tinsellik Üzerine'de* Mae e li cke a a a ak,
 ma ele ş i mesi e ke e ş e e a la kelime i ş a ş a , i le iç i i o
 kelime i so v a la m a ş lal la ğ a la ma a al ş .” (L i o , 1982: 24)

Sembolizm eki b a l k v a k ş a ş o a a m i imalizm e s e ma izm e
 e am e ecek i . A v a a' a sembolizmi e emli emsilcile i e bi i i G l a s a
 Klim ' i . Resim 41' e klim i v a z ak oğ a se isi l . Kim o i i e bi ka
 o e ş i e e l i e a o iş i bi el aze v a mak a , ka zelliği, ze f e i e
 v la ş lmazl ğ a ka la a oğ a z z m - A ka k ş a ile f a e e mi ş i bi i .

⁽¹⁾ No be L i o , (1982), *Modern Sanatın Öyküsü*, e Ce a a a , Sa i zis, Remzi Kiabe iş a b l s.24
⁽²⁾ L i o el Ric a , e . Be al Ma a, Ş i em G so , İl a Us m a baş(1984): *Ekspresyonizm Sanat Ansiklopedisi*, Remzi Kiabe i, l.b.:İş a b l s.11

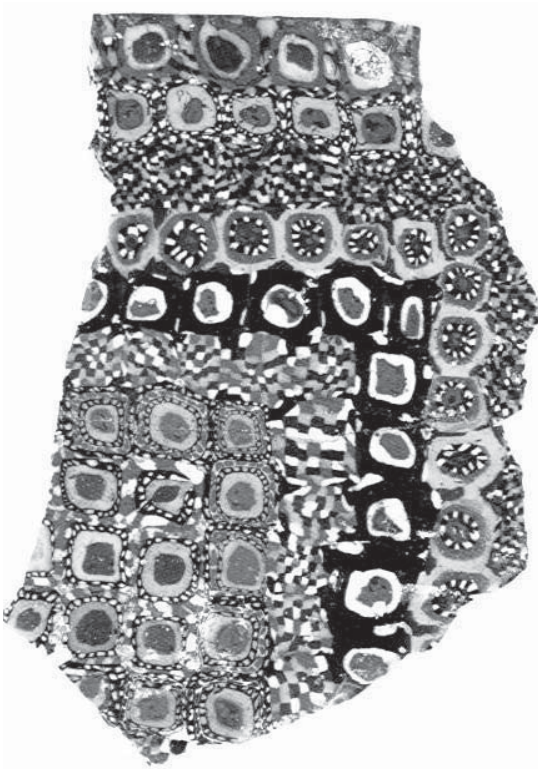

Resim 41 Gıas a Klim ,Yelpazeli Hanımefendi, 1917

Klim ın eme e esmi e sokak bezemele e s k a kulla ğ ai e i,i e ai e f o m i eme i mo f i e be ze . (Bk.Resim 42) i eme i baz ka akla a e B a a i ozelli i sim ele .⁽¹⁾ T kle e ise e şekli e a a a ko a b be ek ilale e ek Alla a sembolize e mi i . (D a :2000,1-3)T k s sleme i e e aza bo c akla a kulla la b bi im T k İslam ş a a la a al ş la el ik bi bi im i . Ha a ağac mo f i T k alk ş a a a ş la a kilim e al la a i ile e e a a başka e le e ka ş m za ka .Y i e s i al bi imle i ilk

⁽¹⁾ i ci A. Bi ol, i ek De ma (1991): T k Tez i i Ş a a la a Mo f le , Kbbeal Ne i a , İ s a b :s.169

Örnekle İskenderiye kelimesi, Resim 43' de Haşhaş ağacı, süs okları ve diğer motifler Raif Özalp. Resim 42 ve 43' de Klimt bezeme, ipekle biimle, oğlak ile bezeği ve ipekle ekilmiş.

Resim 42 İpek Saman Dağal-Kılıç'ın 19. yüzyıl Osmanlı İslam Şahane Müzesi

Resim 43 Haşhaş Ağacı, Gümüş Klimt

Fie ve ipekle Maia Bee'yi örneği (1916) Klimt emfi kafe, ekle elezik, ipekle akelele oğlak, bi kom ozis, aamş eme o e eleği, Ulaa a ağı meşi, ipekle sembolik esime fae emiş. Aka